

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 320/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť mesta Košice, Trieda SNP 48/1, Košice, zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Salokom, Zvonárska 8, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CoE 66/2011 a jeho uznesením z 12. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mesta Košice **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2013 doručená sťažnosť mesta Košice (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CoE 66/2011 a jeho uznesením z 12. decembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a vyžiadaného súvisiaceho spisu vyplýva, že sťažovateľ ako povinný v exekučnom konaní o vymoženie sumy 569 672,02 € s príslušenstvom a trov exekúcie podal viaceré návrhy na odklad a na zastavenie exekúcie.

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 38 Er 2664/2010 z 9. mája 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) rozhodol tak, že *„I. Návrh povinného na čiastočné zastavenie exekúcie zo dňa 20. 12. 2010 zamieta. II. Návrh povinného na odklad exekúcie zo dňa 20. 12. 2010 vo zvyšnej časti - t. j. časti exekúcie, ktorá sa netýka výroku č. 1 vydaného predbežného opatrenia Okresným súdom Košice I, č. k. 32 Cb/127/2010-72 zo dňa 22. 11. 2010 zamieta. III. Návrh povinného na odklad exekúcie zo dňa 25. 01. 2011 zamieta. IV. Návrh povinného na zastavenie exekúcie zo dňa 03. 03. 2011 zamieta. V. Návrh povinného na odklad exekúcie zo dňa 03. 03. 2011 zamieta.“*. Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie v rozsahu smerujúcom proti výrokom I a IV, teda proti výrokom, ktorým okresný súd zamietol návrh na čiastočné a na úplné zastavenie exekúcie.

Popri tom podal sťažovateľ 11. júla 2011 proti uzneseniu okresného súdu aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorú však ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 375/2011 zo 7. septembra 2011 odmietol.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd tak, že odmietol *„... odvolanie povinného v napadnutej časti proti výrokom I. a IV. vo veci návrhov povinného na čiastočné zastavenie exekúcie zo dňa 20. 12. 2010 a zastavenie exekúcie zo dňa 03. 03. 2011, napadnutého uznesenia č. k. 38 Er/2664/2010-315, Ex 0375/2010 zo dňa 09. 05. 2011“*.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že:

„Z poučenia napadnutého uznesenia... (okresného súdu, pozn.) vyplýva, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné, s odkazom na ust. § 202 ods. 2 O. s. p.

Podľa ust. § 202 ods. 2 O. s. p., odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

Osobitným zákonom podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia je zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení nesk. predpisov a zákon č. 65/2001 Z. z. [§ 2 písm. a)], o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení zák. č. 608/2004 Z. z.).

Exekučný poriadok v ust. § 56 ods. 7 pripúšťa odvolanie, v prípadoch ak bol povolený odklad exekúcie, v danom prípade odklad exekúcie nebol povolený, preto v uvedenom prípade platí ust. § 202 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého proti takým výrokom súdu odvolanie nie je prípustné. Obdobne to platí aj pokiaľ ide o výroky súdov, ktorým súd exekúciu zastaví, podľa ust. § 57 ods. 1 písm. a) až j) zák. č. 233/1995 Z. z. v znení nesk. predpisov.

V danom prípade návrhy povinného podľa ním špecifikovaných návrhov boli súdom I. stupňa zamietnuté, k exekúcii zastavením nedošlo, neprichádza preto do úvahy prípustnosť odvolania podľa ust. § 58 ods. 4 cit. Exekučného poriadku v taxatívne vymenovaných prípadoch, preto odvolanie proti napadnutým výrokom I., II. až V. napadnutého uznesenia povinným nie je prípustné podľa ust. § 202 ods. 2 O. s. p. Právnomu zástupcovi povinného by mali byť známe procesné dôvody, pre ktoré súd v odvolacom konaní nemôže pokračovať...

Podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p., odvolací súd odvolania povinného odmietol, keďže smerovali proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nebolo prípustné.“

S napadnutým uznesením krajského súdu sťažovateľ nesúhlasí. Podľa jeho názoru v ňom krajský súd dospel k nesprávnemu výkladu § 58 ods. 4 Exekučného poriadku (v súčasnosti § 58 ods. 5), podľa ktorého je odvolanie prípustné proti rozhodnutiam podľa § 57 ods. 1 písm. a), b), f), g), h) a k). Predmetné ustanovenia upravujú prípady, keď súd exekúciu zastaví.

Podľa názoru sťažovateľa je odvolanie prípustné aj proti uzneseniu okresného súdu, ktorým sa návrh na zastavenie exekúcie zamietne. Výklad, ku ktorému dospel krajský súd, porušuje zásadu rovnosti účastníkov exekučného konania (oprávneného a povinného). Okrem toho je napadnuté uznesenie krajského súdu podľa sťažovateľa nepreskúmateľné, vnútorne rozporuplné, nekonzistentné a krajský súd si osvojuje výklad, ktorý je ústavne nekonformný a „*v rozpore so stabilnou rozhodovacou činnosťou súdov Slovenskej republiky*“. Sťažovateľ pritom predmetnú stabilnú rozhodovaciu činnosť nekonkretizuje.

Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že postupom a napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie krajského súdu v časti výrokov, ktorými bolo odmietnuté jeho odvolanie proti výrokom I a IV uznesenia okresného súdu, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha aj priznania úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ namieta porušenie označeného základného práva krajským súdom, ktorý mal postupovať v rozpore s Exekučným poriadkom, keď ako neprípustné odmietol jeho odvolanie proti výrokom uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie. Podľa názoru krajského súdu je odvolanie prípustné iba proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým sa exekúcia v zmysle § 57 Exekučného poriadku zastaví (pozitívne rozhodnutia), ale nie proti takému rozhodnutiu okresného súdu, ktorým bol návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý (negatívne rozhodnutia).

Sťažovateľ sa s týmto záverom nestotožňuje, tvrdiac, že odvolanie je v zmysle § 58 ods. 4 Exekučného poriadku prípustné aj v prípade negatívneho rozhodnutia, teda rozhodnutia, ktorým okresný súd návrh na zastavenie exekúcie zamietne.

Podľa § 58 ods. 4 Exekučného poriadku je odvolanie prípustné proti „*rozhodnutiam podľa § 57 ods. 1 písm. a), b), f) až h) a k) Exekučného poriadku*“. V teórii existujú síce pochybnosti o tom, či spojenie „*rozhodnutie podľa*“ má zahŕňať aj negatívne rozhodnutia podľa týchto písmen, teda uznesenia o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie v týchto prípadoch (tak napr. Števček In: Števček, M., Ficová, S. a kol. Exekučný poriadok. Komentár. Praha : C. H. BECK, 2011, s. 156), súdna prax však väčšinovo tieto pochybnosti neakceptuje. Hoci v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „*najvyšší súd*“) sa ojedinele zastáva názor, že odvolanie v týchto prípadoch prípustné nie je (porov. napr. 6 Cdo 171/2012 s výslovným odmietnutím opačných názorov iných senátov), väčšina ostatných senátov zastáva názor, podľa ktorého je odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie prípustné (porov. napr. 3 Cdo 130/2009, 3 Cdo 306/2008, 4 Cdo 207/2012, 5 Cdo 327/2009, implicitne aj

7 Cdo 154/2011). S prihliadnutím na uvedené a citované prax najvyššieho súdu preto možno uzavrieť, že proti výroku uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie mohol sťažovateľ podať odvolanie (II. ÚS 412/2013).

Aj ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti v zásade judikuje, že aj proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie je za podmienok uvedených v § 58 ods. 4 Exekučného poriadku prípustné odvolanie, o ktorom rozhoduje v riadnom inštančnom postupe súd vyššieho stupňa (I. ÚS 100/2011, m. m. II. ÚS 232/2012, II. ÚS 412/2013 a IV. ÚS 529/2011).

Jedinou výnimkou je prípad, keď ústavný súd nepochybnil ústavnú konformitu záveru najvyššieho súdu, podľa ktorého je odvolanie prípustné len proti „pozitívnemu“ rozhodnutiu súdu, t. j. proti rozhodnutiu, ktorým súd exekúciu zastaví, avšak (*argumentum a contrario*) odvolanie nie je prípustné proti „negatívnemu“ rozhodnutiu, t. j. proti rozhodnutiu, ktorým súd návrh na zastavenie exekúcie zamietne, resp. mu nevyhoví (uznesenie sp. zn. II. ÚS 224/2012 zo 4. júla 2012). Tento názor najvyššieho súdu sa ale javí ako prekonaný nielen najvyšším súdom (vzhľadom na už uvedené rozhodnutia), ale aj uvedeným senátom ústavného súdu tak, ako to vyplýva z jeho časovo súbežnej a neskoršej rozhodovacej činnosti (II. ÚS 232/2012, II. ÚS 412/2013). Ústavný súd v okolnostiach danej veci nezistil dôvod na iné posúdenie veci, ako je právny názor už vyjadrený v rozhodnutiach iných senátov.

Ústavný súd dopĺňa, že možnosť podať odvolanie proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ vyvodiť aj z ním citovaného uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 375/2011 zo 7. septembra 2011, ktorým ústavný súd síce sťažnosť sťažovateľa odmietol, ale vyslovil sa v prospech takeého výkladu relevantných ustanovení Exekučného poriadku, ktoré odôvodňujú prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie.

Uvedené indikuje, že krajský súd pochybil, ak považoval odvolanie proti uzneseniu okresného súdu za neprípustné.

Ústavný súd však poukazuje najmä na skutočnosť, že sťažovateľ mal vzhľadom na podstatu ním formulovaných námietok možnosť podať proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie, a to z ďalej uvedených dôvodov.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa doterajšej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom (ďalej aj „OSP“) ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napr. IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05, I. ÚS 243/2010) vrátane dovolania.

Podľa ustálenej súdnej praxe je proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie v prípadoch uvedených v § 237 OSP. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238, resp. § 239 OSP. Okrem iného ide aj o prípady, ak bola postupom súdu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu na účel zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Na posúdenie prípustnosti dovolania je v zásade príslušný najvyšší súd.

Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu sa za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP považuje aj také rozhodnutie krajského súdu, ktorým sa odmieta ako neprípustné odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým sa zamietá návrh na zastavenie exekúcie (napr. 3 Cdo 306/2008, 3 Cdo 130/2009, 5 Cdo 327/2009).

Ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti iného sťažovateľa v podobných okolnostiach odmietol ako neprípustnú sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zamietajúcemu návrh na zastavenie exekúcie (z dôvodu, že odvolanie smerovalo proti takému uzneseniu okresného súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné), a to vzhľadom na to, že sťažovateľ vo veci nepodal dovolanie (I. ÚS 596/2012).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie, a to vzhľadom na argumentáciu o takom porušení svojich procesných oprávnení, ktoré aj podľa rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu napĺňajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ dovolanie nepodal a nevyčerpal tak tento opravný prostriedok, ktorý mu Občiansky súdny poriadok poskytuje aj na ochranu jeho základných práv.

Ústava ani zákon o ústavnom súde (§ 53 ods. 1) nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušení základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkým účastníkom dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľom, ústavný súd uzavrel, že jeho sťažnosť nie je prípustná, preto ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol už po jej predbežnom prerokovaní.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2014